

Kadrina Keskkool

Mälestusi Vainupea suvilast

Uurimistöo

Khirsten Terese Murumägi

12. klass

Juhendaja Evelin Tiiter

Kadrina 2019

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Mälestusi Vainupea suvilast Nõukogude ajal	4
1.1. Milvi Ameri mälestused	4
1.2. Kaarel Einpalu mälestused	5
1.3. Helgi Sihveri mälestused	7
1.4. Madis Viise mälestused	8
1.5. Anu Kuslapi mälestused	10
1.6. Arvo Pani mälestused	11
1.7. Maritza Lillepea mälestused	11
1.8. Rutt Kuusemäe mälestused.....	12
2. Mälestusi Vainupea suvilast pärast Eesti taasiseseisvumist.....	14
2.1. Kadrina Keskkooli vilistlaste mälestused.....	14
2.1.1. Eesmärgid ja uurimismeetodid	14
2.1.2. Küsimustiku koostamine.....	14
2.1.3. Valimi kirjeldus	14
2.1.4. Uurimistulemused	14
2.2. Vainupea Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi arvates.....	19
2.2.1. Eesmärgid ja uurimismeetodid	19
2.2.2. Küsimustiku koostamine.....	19
2.2.3. Valimi kirjeldus	19
2.2.4. Uurimistulemused	19
Kokkuvõte	23
Kasutatud allikad.....	24
Lisad	24
Lisa 1. Küsimustik Kadrina Keskkooli vilistlastele	25
Lisa 2. Küsimustik 9.-12. klassi õpilastele	26

Sissejuhatus

Autor valis uurimistöö teemaks „Mälestusi Vainupea suvilast“ juhendaja Evelin Tiiteri ettepanekul, kuna kooli ajaloo uurimine pakkus töö autorile huvi.

Uurimistöö eesmärgiks oli koguda Kadrina Keskkooli endiste ja praeguste õpetajate ning õpilaste Vainupea suvilaga seotud mälestusi. Peaesmärgi saavutamiseks seadis autor järgmised ülesanded:

- 1) viia läbi 8-10 intervjuud Kadrina Keskkooli nii endiste, kui ka praeguste õpetajate ja õpilastega, kellel on mälestusi seoses Vainupea suvilaga;
- 2) koostada küsimustik Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilastele ning Kadrina Keskkooli vilistlastele;
- 3) analüüsida, kui palju Vainupea puhkekohast teatakse ning kui palju seda väärtustatakse.

Uurimistöö meetodid olid poolstruktureeritud intervjuude läbiviimine ja üleskirjutamine, küsimustike koostamine ja analüüsimine.

Uurimistöö koosneb kahest peatükist. Esimene peatükk sisaldab mälestusi Vainupea suvilast Nõukogude ajal ning põhineb peamiselt intervjuudest saadud materjalil. Teise peatükki on koondatud küsitluse teel saadud mälestused Vainupea suvilast peale Eesti taasiseseisvumist.

Autor püstitas tööle ka hüpoteesi: Vainupea suvila tähtsus õpilaste ajaveetmise kohana on aastatega vähenenud.

Töös on järelused, kokkuvõtte ja kasutatud allikate loend. Kõik fotod töös on viidatud ja kasutatud allikates loetletud. Uurimistöös on kasutatud joonealust viitamist, kus on peale allikaviidete lisaks ka muud olulist teemakohast informatsiooni ja autori märkusi.

1. Mälestusi Vainupea suvilast Nõukogude ajal

Alljärgnevad peatükid on koostatud intervjuudest saadud materjali põhjal (kui ei ole viidatud teisiti), mis on läbi viidud ajaperioodil oktoober 2018 kuni mai 2019. Autor valis meetodiks poolstruktureeritud intervjuud, kuna seal saab kasutada varem koostatud intervjuukava, aga intervjuu läbiviimisel saab muuta küsimuste järjekorda. Kõik intervjuud on viidatud kasutatud allikates ning helisalvestised on autori valduses.

1.1. Milvi Ameri mälestused

“Enne sõda1 kuulus suvila väike majake Tallinna Toomkiriku õpetajale Mussole, kellel oli kolmelapseline perekond. [---] Nõukogude ajal oli siin kordon, kõik lagunes. Kordon viidi Rutjale. Maja sai oma kasutusse Rakvere internaatkool, kuni saadi otse mere ääres suurem maja. Internaatkooli direktor Ants Sillar pakkus maja Otto Amerile.”

Milvi abikaasa Otto Amer ostis selle maja Kadrina Keskkoolile suvilaks (fotod 1 ja 2). Milvi läks esimest korda Vainupeale 1963. aastal. Tema sõnul külastas ta Vainupead juba enne Kadrina Kooli tööle asumist. Direktor Otto Amer asus maja renoveerima. *“Kõik ehitusmaterjal toodi kohale Kunda kaudu, sest korralikku teed ei olnud.”* Ehitati kaksteist tuba ja köögiosa. Kohale toodi ka kooli hoovis olnud väike puitmajake, millest sai pesuruum.

Milvi jaoks on Vainupea olnud väga kodune paik. Alates 1963. aastast on ta igal suvel Vainupeal elanud. Milvi sõnul ei ole ühegi teise kadrinlase jalajälgi seal nii palju, kui tema omi. Suviti võttis Milvi kaasa ka oma lapsed. Ta meenutas, et ükskord, kui ta lapsi kokku luges, oli majas 36 last. Milvi ehitas Vainupeale ka kiviaia, mille tegemine võttis väga kaua aega.

„Vainupea avastasin enda jaoks enne kui Kadrina Kooli. Mida kaugemale elu liigub seda rohkem tunnen, et see on minu jaoks praegu kõige tähtsam ja olulisem koht. Mulle meeldivad kõik inimesed, kellele meeldib Vainupea.“²

Veel meenutas Milvi, et tema oli alati see, kes pidi külalistele suupisteid tegema ja neid kostitama. Milvi sõnul ei olnud tavaline, et ühel koolil on oma suvila. *“Kadrinat kadestati, taheti oma silmaga näha. Käidi vaatama - koolil oma suvila mere ääres! Külalisi käis palju. Kõik võeti lahkesti vastu. Suvilat kasutati ka tähtsate nõupidamiste pidamiseks. Siin oli rahulik, vaikne, eemal kõigest segavast. Haridusministeerium pidas siin oma nõupidamisi, tõi*

---

¹ Autori märkus: intervjuueeritav räägib teisest maailmasõjast

² Pildikesi koolielust - Kadrina Keskkool 100. (2002). MM Agentuur. [Video]. Video kättesaadav: [www] <https://www.youtube.com/watch?v=ToJT0sm-7mY&feature=youtu.be&t=1831> (28.05.19)

siia oma külalisi Soomest, Rootsist, Moskvast. Vainupeal käisid president Arnold Rüütel abikaasaga, Nooruse toimetaja Vello Pilt, näitleja Sulev Luik perega, Valdo Pant õpilastele esinemas, Viljandi ja Tartu koolide direktorid jne. Suvel ei olnud maja kunagi tühi. Korraga võis majutada 32 inimest. Kõik oli tasuta, kõik inimeste heaks.”

Foto 1. Vainupea suvila 1960ndatel

Foto 2. Vainupea suvila 1960ndatel

1.2. Kaarel Einpalu mälestused

Kaarel Einpalu sõnul läks ta oma 9. klassiga septembri lõpus või oktoobri algul 1970. aastal Vainupeale klassiõhtut pidama. See oli kord, kui Kaarel esimest korda Vainupead külastas. Enne minekut pidi Kaarel tegema klassist nimekirja, millele direktor Otto Amer alla kirjutas ja miilitsas tempel peale pandi. Klassiõhtu toimus Vainupea suvilas, kus Kaarli sõnul räägiti juttu ja mindi varakult magama. Ta meenutab, et kuulis järsku uksele koputust, misjärel astusid sisse kolm meest, kellest kaks olid relvastatud, üks neist püstoliga. Õpilased rivistati üles ja kontrolliti nimepidi. Mehed rääkisid vene keelt ja neil oli eestikeelsete nimede hääldega raskusi, mis õpilastele palju lõbu pakkus. Selgus, et kõik oli korras ja mehed lahkusid. Öösel umbes poole ühe aeg kuulis Kaarel uuesti koputust. Ukse taga seisid sõjaväelased koos Kaarli klassi kahe neiuga, kes Vainupea kabelisse jalutama olid läinud. Kaarel mäletab, kuidas ta neid kurjalt noomis. Tüdrukud olid muidugi lubanud, et sellist asja enam ei juhtu. Sündmuse tagajärjel heitis Kaarel enda sõnul lausa ukselävele magama, et keegi enam välja minna ei saaks. Järgmisel päeval toimus looduses matk ja palju muud põnevat. Sama klassiga käis klassijuhataja uuesti Vainupeal veel siis, kui nad 11. klassis olid ja Kaarli sõnul juba „pidu ka tegid“.

1970ndatel alustati Vainupeal remondiga, tubade seinad kaeti puitmaterjaliga ja majale tehti juurdeehitus (foto 3). Ehitajaks oli põhiliselt Kustav Mägi (kooli remondimees), kes töötas koos kohaliku kaluriga. Puutelkidest teab Kaarel niipalju, et Kustav Mägi juhendamisel tehti

need koolimaja juures valmis ja Kalev Nukk (kooli autosõiduõpetaja) viis need õppesõidu autoga Vainupeale.

Vainupeal käisid keskkooli õpilased ka ühiskondlikku kasulikku tööd tegemas. Komplekteeriti meeskond õpilasi, kes Vainupeal tööd tegid ja seal ka ööbisid. Tavaliselt toimus see õppeaja väliselt ja kestis umbes kaks nädalat. Kaarli sõnul taheti Vainupeale tulla, kuna seal oli huvitavam ja kirja pandi kaheksa töötundi, kusjuures kooli juures sai kirja ainult viis. Majas värviti ja lakiti, maja ümber koristati ning riisuti rehaga. Laagriplatsilt koristati ära kõik okkad ja käbid. Kuna sauna katusest hakkas vesi läbi tilkuma, pidid õpilased uue katuse ehitama. Kaarel mäletab, et tema vedas KAZ-autoga Kundast süüa ja viis pesu pesumajja. Ükskord oli miilits teda poe juures kinni pidanud, sest sel ajal ei tohtinud ametiautoga poe juures peatuda. Kaarel ütles miilitsale, et tema veab pesu ning sai imekombel protokollita tulema.

Vett suvilas ei olnud ning pesta sai ainult maja kõrval olevas duširuumis, mis sinna

juurdeehituse käigus tehti. Kaarel mäletab, et naised võisid tualetis käia, aga mehed pidid põõsa äärde minema.

Vainupeal toimusid ka ettevalmistuslaagrid ja koolidevahelised võistlused, mille juht oli Kaarel.

Foto 3. Vainupea suvila juurdeehitus (vasakul)

Tema sõnul väga palju juhtida polnudki, tuli „ainult koosolekutel istuda“. Kaarel mäletab, et muusikaga tegeles Rein Inno (muusikaõpetaja), Valve Olesk (raamatukoguhoidja) juhendas sõnalist osa ning orienteerumismängud olid kehalise kasvatusõpetajate teha. Kokkamisvõistlused olid ka. Kaarel ei mõista siiani, kuidas on võimalik vahet teha kolmekümnel erineval supil. Tema arvates oleks võinud esimese kolme supi vahel need auhinnad ära jagada.

Treeninglaagritest mäletab Kaarel, et osavõtjatele õmmeldi eraldi vormiriietus - alt laienevad püksid, Kaarli sõnul „täpselt nagu lehvikud“. Lisaks toimusid veel igasugused võistlused. Vägevad olid isetegevuskavad ja võistlustel võita oli väga oluline.

Vainupead kasutati ka külaliste vastuvõtuks, kus käisid toleaeagsed tähtsad isikud. Toimused toredad peod. Ühel sellisel peol sai vesi otsa. „*Siis pani Tõnis Sakk tähtsad härrad vett tassima,*“ naeris Kaarel.

Nõukogude aja lõpuaastatel parandati ka maja katust, mis värviti üle Rootsist saadud punase värviga. Õpilased said tööga ilusti hakkama ja katus oli kenasti läikiv ning punane. Sellega kaasnes aga üks probleem, sest kahjuks tuli järgmisel aastal pool värvist maha. Kaarel meenutab, et praaktooteid oli sel ajal palju.

1.3. Helgi Sihveri mälestused

„Minul algas Vainupea 70. aastatest. Olin siin tööl kõik suved. Esimesed aastad oli ikka 100 last. Rein Inno oli laagriülem aastaid. Otto Amer andis meile sellised võimalused, et ei olnud vaja toiduraha maksta, ise tegime söögid. Ta³ oli mõeldud ikka aktiivilaagriks. Oli ka neid, kes oma hingelt pole laagrilapsed. Võtsime ikka siia kõik need ka, kes soovisid, mõni väike kraapjalg, kes ei olnud koolis ei see ega teine, aga laagris oli number 1 õpilane. See kuulus kokku Kadrina kooliga.“⁴

Vainupea oli Helgi sõnul treening- ja aktiivlaagri koht. Esimesel välilaagris oli Helgi sõnul kokku 90 last, hiljem oli vähem, sest siis toimusid juba ka õpilasmalevad. Kõige noorem laagriülem oli Helgi meelest Anu Kuslap, kes tema mäletamist mööda oli väga tragi tüdruk. Laager kestis terve nädala ning seal toimetasid ja õpetasid keskkooli tüdrukud. Rein Inno oli laagriülem ja valmistas tegevusi ette. Internaadi kokatädi tegi süüa ning toit oli tasuta. Sihveri sõnul oli kõige raskem see, et suvilas ei olnud üldse vett. Jõevett ei saanud ka kasutada, sest see ei kõlvanud toidu tegemiseks. Tema sõnul olid lapsed väga mustad, sest nädal aega ei saanud pesta. Suure tee ääres oli majake, kust lapsed ja õpetajad vett laagrisse tõid, et juua ja nõusid pesta.

Kooli suvila (foto 4) juurde ei tohtinud laagrilapsed Helgi meenutusel minna. Küla ainuke telefon asus naabritel. Kui sealt kellelegi helistati, siis seda hüüti valjusti. Kuna laager oli piiritsoonis, pidi miilits välja andma piiriloa ning lapsed said laagrisse ainult nimekirja alusel. Randa sai ainult ühte rada pidi, sest igal hommikul oli rand üle riisunud. Randa võis minna hommikul kella seitsmest õhtul kümneni. Rannas liikusid ringi piirivalvurid, kes olid Helgi sõnul neile aga head sõbrad, sest ka piirivalvuritel oli igav. Toimused võistlused ning tihti mängiti rahvastepalli. Ka maastikumänge tehti, igaks mänguks oli arvestatud tund aega. Helgi

³ Autori märkus: kõneleja mõtleb „ta“ all Vainupea suvilat.

⁴ Pildikesi koolielust - Kadrina Keskkool 100. (2002). MM Agentuur. [Video]. Video kättesaadav: [www] <https://www.youtube.com/watch?v=ToJT0sm-7mY&feature=youtu.be&t=1831> (28.05.19)

mäletab, et kord jäi maastikumängu ajal üks rühm kadunuks. Otsides selgus, et nad olid välja jooksnud Altjani.

Välikäigis oli ainult üks suur pliidiplaat. Rein Inno oli puude jaoks augu kaevanud. Kui vihma sadas, tehti süüa plekkmantel seljas. Igal lapsel oli oma kauss. Toidu pärast seisti järjekorras ja söömine toimus metsa all küngaste otsas. Söögiks oli tihti supp ja magustoit ning pakuti ka erinevad putrusid. Iga laps pesi nõud ise, puhtust õpetajad ei kontrollinud. Helgi sõnul alustati laagriga ikkagi täiesti tühjalt kohalt, mis tema sõnul iseenesest oli väljakutse. Algusaastatel ei olnud laagril ka välikäimlat. Selle asemel kaevati maa sisse auk.

Laagrilaul ja lipp olid ka. Igal hommikul, kui heisati laagrilipp, pidid pioneeridel kaelarätikud kaelas olema. Enne öörahu tuli lipp langetada. Helgi mäletab, et ka ööhäired toimusid, kõige pimedamal ajal aeti lapsed üles ja loeti üle. Esimesel päeval süüdati laagrilõke, mis kustutati

laagri lõppedes. Öövalvurid pidid lõket valvama. Juhtus ka, et vahel istusid isegi piiri-valvurid lastega koos ja vaatasid lõket. Lõkkematerjali pidid lapsed ise korjama, lõkke hoidmine oli kõigi jaoks väga oluline. Lastele räägiti, et kui lõke ära kustub, siis saadab Otto Amer nad koju.

Foto 4. 1970ndatel ehitatud Vainupea suvila

1.4. Madis Viise mälestused

Kõik kes tahtsid, said Madise sõnul Vainupeale minna. Aasta oli siis 1976, kui Andres Nukk suveks Vainupeale spordiorganisatoriks läks. Niinimetatud „kommunistliku noore ajal“ valmistasid õpilased end ette Vainupeal komsomoli kokkutulekuteks. Sel ajal oli Madise arvates nad juba suuremad, keskkooliõpilased, aastad võis olla 1979 kuni 1981. Kadriinas võeti asja väga tõsiselt, sest alati mindi võitma. Selle jaoks oli eraldi treeninglaager, mida juhtis huvijuht. Haaratud olid kõik õpetajad, alates kehalise kasvatuse õpetajast muusikaõpetajani. Madise mäletamise järgi oli ta seal igal kevadel laagrite ettevalmistamiseks. Tuli end nii muusikaliselt kui ka spordis ette valmistada. Võistlustel oli mitu vooru, kõigepealt oli vaja võita rajoonivoor, et saada edasi vabariiki. Madis meenutab, et Rakvere I Keskkooliga, praeguse Rakvere Gümnaasiumiga, olid nad tugevad rivaalid, kes

omavahel kogu aeg konkureerisid. Isegi direktoritel oli omavahel suur duell, Kukk ja Amer olid tugevad rivaalid. Madise sõnul oli Vainupea kogu aeg kasutusel treeninglaagrina.

Madis Viise meenutab, et Nõukogude ajal oli Eismal pood, kuhu nad kõik koos kommi ostma läksid. Minek oli tema sõnul alati huvitav retk, sest igapäevaste asjade kaasa ei võetud. Poes tuli tükk aega sabas seista. Aga kui lapsed lõpuks saia ja limonaadi kätte said, siis oli see Madise sõnul kohe nagu „*püha päev*“. Poeskäik oli omaette ettevõtmine, õpetaja kõndis kõige ees ja väljavalitud õpilased järgi.

Söögi tegemisega tegelesid lapsed ise, kõik toimus tiimis ja ülesanded olid ära jagatud.

Madise sõnul oli see huvitav moment, sest malevalaagris sõid kõik pakkude otsas. „*See oli umbes 6. või 7. klass*,“ ütles Madis.

Madis mäletab, et nemad ehitasid sinna ise laud ja toolid. Madis oli üllatunud, kui avastas, et see laud oli veel 7 aastat tagasi seal. Laudade ja toolide jalad olid kõik maa sisse kaevatud, et tasakaal parem oleks. Madise sõnul olid nad „*nii kõvad mehed*“, et nemad kännu otsas ei söönud.

Madis mäletab, kui nad öösel Vainupea kabelisse läksid, presendist sturmad peas nagu munkadel. Kuna päeval sinna minna ei tohtinud, siis otsustasid nad minna öösel salaja. Madise sõnul mäletavad kõik siiaaani, kuidas ta altaris vägeva kõne pidas.

Sama ettevalmistuslaagri ajal juhtus Madise meenutusel ka huvitav lugu viineritega. Külmkapis olid viinerid nii lastele, kui ka koolidirektor Otto Amerile. Öösel nälgasena väljast tülles võtsid noored aga loomulikult ilusamad viinerid, mis kuulusid Otto Amerile. Madis ütles, et sellest tuli ka natukene riidu.

Vainupeal toimusid tihti ka sõprusfestivalid Leedu, Läti ja Kadrina kooli vahel. Iga kolme aasta tagant toimus see Eestis. Õpilasi saadeti Vainupead ette valmistama, sauna kütma ja laagriplatsi korda seadma. Õpetajatele oli ette nähtud väike pidu koos õlu, šampuse ja õuntega. Madis mäletab, kuidas nad viiekesi natuke õlut rüüpasid ja selle siis sauna viisid. Sauna tulid aga ka teised õpilased, leedukad, lätlased ja teised eestlased. Kui vilistlased tulid, viisid nad õlleankru laagriplatsile ning üheskoos hakati õlut mekkima. Õlu sai otsa ja hiljem tulnud õpetajad jäid ilma. Õpilased sõid ka õunad ära, sest maikuu ajal olid õunad defitsiit. Kui direktor vaatama tuli, kas kõik on korras, arvas Madis, et nüüd nad saavad korralikult pragada, sest õunad ja õlu oli otsa saanud. Direktor aga hoopis kiitis õpilasi, sest šampus oli

alles. „*Me olime väga üllatunud, sest Otto Amerist seda küll oodanud ei oleks osanud, eriti peale tema reaktsiooni sellele, kui viinerid ära sõime,*“ naeris Madis.

Laagri ajal lasti Madise sõnul isegi vabalt ujuma, kuigi seal oli piirivalvetsoon. Ta ei mäleta, et seal oleks kordki mõni sõdur käinud.

Klassiga Madis aga Vainupeal tihti ei käinud, sest kõik olid kogu aeg nii hõivatud.

Ka komsomoli aktiivilaager toimus sügiseti. Komsomoli komitee õpilased said kokku Vainupeal. Organiseeriti ise endale tegevused, õhtuti olid väiksed tantsupeod ja päeval olid erinevad koosolekud, mille teema mõeldi ka ise välja. Viimased laagrid toimusid tavaliselt septembri lõpul või oktoobri algul, sest talviti seal enam ei käidud.

Iga kevad toimus Vainupeal praktika, milles Madis ise aga ei osalenud, kuna ta oli alati teiste asjade ettevalmistustega seotud. Madis rõhutas, et alkohol ei olnud kunagi probleemiks, sest neil oli ka ilma selleta väga lõbus.

„Ma arvan, et Vainupea puhul on see oluline, et kel tahtmist midagi teha, see on saanud. Vainupea on aidanud sellele tugevalt kaasa. Ma usun, et ta on paljude Kadrina kooli lõpetajate ja ka õpilaste praeguste, mingi osa, on siia jäänud.“⁵

1.5. Anu Kuslapi mälestused

Anu Kuslap hakkas laagris käima alates teisest klassist (1972), sest tema sõnul polnud vanematel teda suvel kuhugi mujale saata. Anu läks laagrisse koos õega. Ta mäletab, et laagriajal oldi ainult puutelkides ning Anu magas igal aastal samas telgis. Süüa tehti väliköögis katuse all. Kõikidel oli oma kauss, kruus ja lusikas, mille pidi ise pärast sööki puhtaks pesema.

Kuna sauna kasutada laagrilistel ei lubatud, pesid nad ennast merevees. Anu sõnul ei olnud probleemi soolase veega hambaid pesta.

Pioneerilaager kestis Vainupeal nädala aega. Lisaks pioneerilaagritele toimusid seal ka komsomoli organisatsiooni erinevad kokkutulekud ja ettevalmistuslaagrid. Anu mäletamist mööda toimusid ka öised häired, mille käigus tavaliselt varastati lipp. Juhtus ka, et poisid käisid öösiti tüdrukute akende all laulmas.

Anu meenutab, et ükskord oli vesi väga külm, aga nad mangusid väga, et õpetaja nad ujuma lubaks minna. Pika lunimise peale õpetaja lubaski lapsed vette, aga tingimuseks oli, et enne

---

⁵ Pildikesi koolielust - Kadrina Keskkool 100. (2002). MM Agentuur. [Video]. Video kättesaadav: [www] <https://www.youtube.com/watch?v=ToJT0sm-7mY&feature=youtu.be&t=1831> (28.05.19)

välja tulla ei tohi, kui õpetaja lubab. Vesi oli tegelikult jube külm ja Anu mäletab, et nad jäid pärast haigeiks. Õppetund oli tema hinnangul aga see-eest hea.

Võistlusi toimus Vainupeal palju, rahvastepall oli laste põhiliseks mänguks. Lisaks moodustati rühmad ning iga rühm pidi tegema oma seinalehe.

Anu mäletab, et ka mereäärt käidi koristamas, tema sõnul leidsid nad tihti ka välismaa asju, Coca-Cola pudeleid, kirju või raamatuid. Midagi väga erilist nad ei leidnud, aga Anu sõnul oli huvitav alati. Nad tegid ka tihti klassiõhtuid Vainupeal, mis toimusid tavaliselt sügiseti. Vainupeale jäädigi kogu klassiga üheks õhtuks. Minekuks oli tellitud buss ning Anu ütles, et ka minek suvilasse oli väga lahe.

„Minu meelest Vainupea oli koht, kus kujunes välja oma sõpruskond, oma kindel grupp lapsi, kes koos tulid ja seda laagrit kangesti ootasid ja kui laager läbi sai, siis mõnelgi laagrilisel oli pisar silmas. Igaljuhul see on üks väga oluline osa Kadrina kooli laste jaoks. Kadrina kool on minu elus väga suurt rolli mänginud ja Kadrina üldse. Ma nimetan end Kadrina patrioodiks täielikult.“⁶

1.6. Arvo Pani mälestused

Arvo Pani sõnul oli tema esimene kokkupuude Vainupeaga aastast 1981. Sel ajal toimusid Vainupeal igal suvel malevalaagrid, kus osalesid õpilased, kes olid seotud pioneeri ja komsomoli organisatsioonidega. Laager oli tunnustuseks parimatele ning õpilaste arv oli piiratud. Arvo meenutusel pidi laager tegelikult olema igasuvine kasvatuslik laager, kestma kolm päeva väga kindla päevakavaga. Õpiti erinevaid pioneeri- ja komsomolitarkusi. Arvo sõnul oli laager õpilaste jaoks pigem aktiivne puhkelaager. 1983. aastast oli Arvo autojuhi rollis ning vedas laagrisse Kundast toitu. Kuna Vainupea oli piiritsioon, pidi kogu aeg dokumendid kaasas olema. Arvo mäletab, et ükskord ei olnud tal kaasas ühtegi dokumenti ning ta pidi ootama seni, kuni tema isik oli kindlaks tehtud. Õnneks lõppes aga kogu juhtum seekord hästi.

1.7. Maritza Lillepea mälestused

Maritza esimesed mälestused Vainupeast algavad kolmandast klassist, kui ta pioneeri organisatsiooni astus. Ta mäletab, et viiepäevast malevalaagrit oodati väga. Sel ajal oli pioneerijuhiks Helgi Sihver, kes koos kehalise õpetaja Vello Heinsoo ja Elvi Gostsõlloga moodustasid „*kustumatu Vainupea brigaadi*“. Kokatädiks oli sel ajal Nõmme-tädi.

---

⁶ Pildikesi koolielust - Kadrina Keskkool 100. (2002). MM Agentuur. [Video]. Video kättesaadav: [www] <https://www.youtube.com/watch?v=ToJT0sm-7mY&feature=youtu.be&t=1831> (28.05.19)

Õpilased elasid telkides, kuid vihmaste ilmade korral koliti üle suvilasse. Sel ajal olid juba olemas terrassitoad, kuid majas polnud vett. Vett pidi liitrise piimanõuga tooma naabritelt, see ülesanne oli poiste kanda. Tüdrukud pidid aitama kokatädi ja õpetajaid.

Päevad olid Maritza arvates väga põnevad, sest päevakava oli tihedalt tegevusi täis planeeritud. Toimusid erinevad maastikumängud, matkati, ujuti ja mängiti rahvastepalli. Maritza sõnul võib Vainupeal käimist nimetada ka toimetulekuõppeks, sest igaüks pidi enda järel ise koristama.

Ta meenutab ka festivale Läti, Leedu ja Eesti koolide vahel, sest ka siis käidi Vainupeal.

Igal kevadel toimus ka koristus, milleks moodustati aktiivsetest inimestest rühm, kes Vainupeale saadeti. Tehti suurpuhastust, riisuti ja istutati lilli. Maritza sõnul oli see väga põnev, talgute moodi projekt. See jätkus ka hiljem, kui Maritza oli aastatel 1981-1983 Kadrina Keskkoolis õpetaja.

Vainupeal peeti tihti ka klassikokkutulekuid ja treeninglaagreid. Treeninglaagris oli kõigil hea elu, elati majas teise korruse tubades, mis Maritza sõnul oli lausa „enneolematu luksus“. Teise korruse aknast oli ka Maritza meenutusel väga ilus vaade ning nad tundsid end lausa „vippidena“.

Maritzal tuleb ka treeninglaagrite ajast tore mälestus meelde. Direktor Otto Amer oli tulnud koos külalistega laagrilisi vaatama. Kuna sündmus oli hommikupoolikul, siis noored sõid kaminasaalis alles hommikust. Hommikusöögilauda kutsuti ka külalised. Kui direktor ühelt proualt küsis, mida neile pakkuda võib, soovis naine juustu ning Maritza saadeti juustu tooma. Laagris seda aga ei olnud. Maritza silmas aknast naabreid, kes parajasti sellel hetkel Tallinnast saabusid, ning küsis neilt laenuks juustu. Tagasi minnes oli direktori näol suur üllatus.

Maritza tõdeb, et Vainupeal puhkamisest ja laagris käimisest on jäänud kõige paremad mälestused kogu eluks. Juba üle Vainupeal silla sõites tuleb hea äratundmisrõõm ning turvaline tunne. Vainupeal on Maritza sõnul see võlu, et kõik tundsid end seal hästi. Laagri lõppu ei oodatud kunagi.

1.8. Rutt Kuusemäe mälestused

Rutt Kuusemäe esimesed mälestused Vainupeast tulenevad 1981. aastast, kui ta oli Kadrina keskkoolis klassivälise töö organisaator ehk huvijuht. Siis korraldati Vainupeal suuri laagreid, lapsi oli kokku umbes 60 ning laager kestis kolm kuni neli päeva.

Rutt oli rohkem seotud komsomoli kokkutulekutega. Igal kevadel käidi Vainupead ette valmistamas ja koristamas. Õpilased elasid siis alati puutelkides. Rutt mäletab, kuidas Kalju Viise (klassivälise töö organisaator) juhendamisel tehti kooli juures valmis Vainupeale viidavad puutelgid.

Kõige rohkem on Rutt Vainupeaga seotud Aru Grupi laagreid läbi viies, mida Juhan Viise eestvedamisel korraldatakse. Esimestes Aru Grupi laagrites, mis toimusid laagriplatsil, oli kokku umbes 50 last.

Rutt on aktiivse Vainupea kasutajana seal käinud kokku 37 aastat. Lisaks laagrite korraldamisele, on Rutt ka kooli vilistlaskogu liige, mis tegeleb ka Vainupea hooldamise ja haldamisega.

2. Mälestusi Vainupea suvilast pärast Eesti taasiseseisvumist

2.1. Kadrina Keskkooli vilistlaste mälestused

2.1.1. Eesmärgid ja uurimismeetodid

Käesoleva küsitluse eesmärgiks oli viia läbi ankeetküsitlus Kadrina Keskkooli vilistlaste mälestuste kogumiseks. Eesmärgist tulenevalt koostas töö autor küsimustiku ning viis selle läbi Kadrina Keskkooli vilistlaste seas, kelle mälestused Vainupea suvilast jäävad peamiselt taasiseseisvunud Eesti aega. Saadud vastuseid analüüsiti ning võrreldi nii mälestustega Vainupeal nõukogude ajal, kui ka 2018/2019. õppeaastal Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilaste vastustega.

2.1.2. Küsimustiku koostamine

Uurimistöö autor koostas 2019. aastal Google Drive`is küsimustiku. Küsimusi oli ankeedis kokku seitse, millest kaks olid valikvastustega ning viis avatud vastustega (lisa 1). Ankeedile vastati internetikeskkonnas Google Drive ning see toimus märtsi kuu jooksul. Ankeedi lingid saadeti 25-le Kadrina Keskkooli vilistlastele, kelle kooli lõpetamise aeg jäi aastatesse 1996-2016. Tagasi saadi 20 ankeeti. Küsitlus oli anonüümne, kuid soovi korral sai avaldada ka oma nime. Ankeetide analüüsimine toimus aprillis-mais 2019 ning saadud tulemusi kasutati ainult uurimistöös. Uurimistulemuste analüüsimisel on kasutatud andmete töötlemiseks arvutiprogramme Word ja Excel.

2.1.3. Valimi kirjeldus

Valim koosneb Kadrina Keskkooli vilistlastest, kes lõpetasid keskkooli ajaperioodil 1996 kuni 2016. Neid oli kokku 20.

2.1.4. Uurimistulemused

1. Mida mäletate Vainupea puhkemajaga seoses?

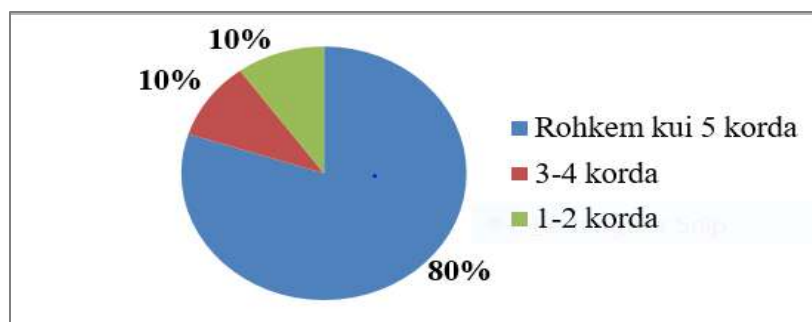
Sellele küsimusele vastas 20 vilistlast, kellelt on alljärgnevad mälestused.

- *Majas oli sügiseti suhteliselt jahe, pidi end selleks ette valmistama. Suvel kämpingutes oli päris vahvaid laagreid.*
- *Mõnusat mereäärset atmosfääri, klassi väljasõit, pisikesi, kuid toredaid tubasid.*
- *Valdavalt on meeles lugematu arv klassiõhtuid ja laagreid, mis seal toimusid. Kõik need rõõmuhetked, mida siiani meenutame, kui klassikaaslastega kokku saame. Ikka tahame sinna tagasi minna. Süda väriseb kuidagi eriliselt kui puhkemajale lähemale jõuad, kuigi välimuselt on see muutunud, siis energia tundub sama olema.*

- *See oli koht, kuhu alati tahtsid minna. Ei lugenud see, kas käisid 4ndas või 9ndas. See maja, väike köök, erinevad toakesed, saun ja loomulikult jalutuskäik mereäärde. Koht, kus aeg jäi seisma ja kuhu alati rõõmu ja ootusega tagasi lähed!*
- *Suur pruun maja paljude tubade ja vooditega, mõnus ja hubane. Mäletan veel seda, milline suvila enne remonti oli. Ega siis sinna väga ei kippunud. Olin siis veel laps ka ja tol ajal tundus see mulle rohkem hämara ja kõledana.*
- *Mäletan männipuid, merekohinat ja -lõhna, suve, päikest ning randa, samuti maja ennast - puidu lõhna ja just neid tumedaid ruume enne renoveerimist, samuti pesumaja. Veel on meeles hommikusöögid õues trepimademel ning karussell maja taga. Vainupeaga seondub alati ka perekond Amer.*
- *Minu esimesed mälestused Vainupea puhkemajaga seoses pärinevad põhikooliajast, mil käisime mitmel suvel klassiga laagris klassijuhataja Evelin Tiiteri eestvedamisel. Kõige eredamalt on meeles need laagrid, mil sõitsime Vainupeale ratastega. Kuigi tol ajal tundus see raske katsumus, on tagantjärele just need laagrid kõige eredamalt meeles. Laagrid on toimunud nii Vainupea puhkemajas kui ka laagriplatsil telkides. Viimased mälestused, mis ilmselt on ka kõige paremini meeles, jäävad viimaste aastate hulka, mil ise klassijuhatajana viisin oma klassi lapsed Vainupeale laagerdama. Kui võrrelda põhikooliaegseid ja viimaseid mälestusi, siis kõige suuremad muutused on läbi teinud Vainupea puhkemaja. Põhikooliajal oli see vana ja röske ööbimiskoht, kuid nüüd on seda põhjalikult renoveeritud. Vainupea majal on mingi salapärase kõlgetõmbejõud olnud igal ajal ning seal olemist pole vähem nauditavaks teinud maja seisukord.*
- *Seda kuidas me Milvi Ameri soovil metsaalust käbidest puhastasime.*

2. Kas ja kui sageli olete Vainupea puhkemaja külastanud?

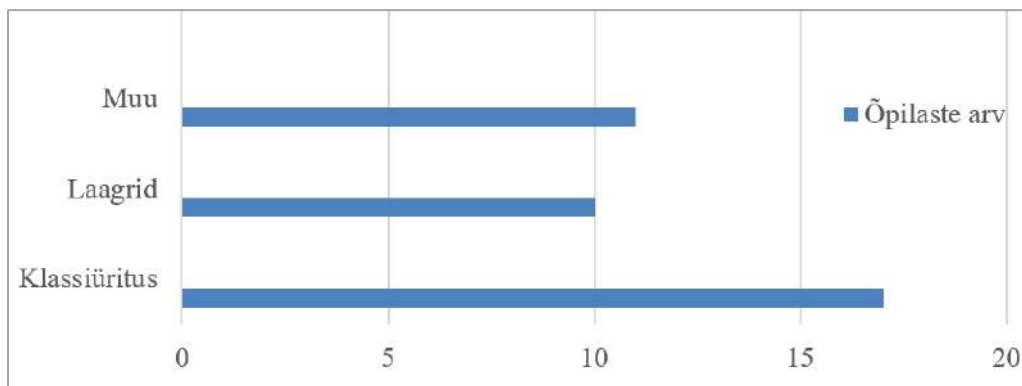
Küsimusele vastas 20 vilistlast, kellest 80% väitis, et on Vainupead külastanud rohkem kui viis korda. Vastajatest 10% oli Vainupead külastanud 3-4 korda ja 10% 1-2 korda. Vastanute seas ei olnud kedagi, kes poleks Vainupeal kunagi käinud. (Joonis 1)

Joonis 1. Kadrina keskkooli vilistlaste (1996-2016) Vainupea puhkemaja külastamise sagedus

3. Mis põhjusel Vainupeal viibisite?

Kõikidest küsitletutest 17 märkis Vainupeal viibimise põhjuseks klassiürituse (85%). Kümme vilistlast (50%) on Vainupeal viibinud seoses laagris osalemisega, ning 11 lõpetanut (55%) on Vainupeal käinud muul põhjusel. (Joonis 2)

Joonis 2. Kadrina keskkooli vilistlaste (1996-2016) Vainupea puhkemajas viibimise põhjused

4. Kui vastasite "muu", siis selgitage.

Küsimusele vastas 11 Kadrina Keskkooli vilistlast. Töö autor toob välja kõik vastused.

- *Tugiõpilastega*
- *Pulm*
- *Olen sinna sattunud ka koosolekuid pidama*
- *Kokkutulek*
- *Pulm, sünnipäevad, lõpupeod*
- *Kuna tegemist oli kooli suvilaga, mida said ka töötajad rentida ning mu ema oli/on Kadrina keskkooli õppealajuhataja, siis meie pere oli suviti alati nädalakese Vainupeal puhkamas. Vähemalt seni, kuni mina põhikooli läksin (kuni u 2000). Seega, Vainupeal oli minu lapsepõlves väga oluline tähendus.*
- *Igasuvine perepuhkus; puhkus õpetajate peredele*
- *Emajuubel*
- *Käisin seal nii klassiga väljaõidul, koristustalgutel kui ka emaga puhkamas*

5. Kirjutage mõni tore mälestus Vainupeaga seoses

Mälestusi kirjutas kokku 16 vilistlast. Töö autor toob alljärgnevalt mõned vastajate mälestustest.

- *Mäletan ühest laagrist seda, et ühe tüdruku äratuskell oli pasunate fanfaar, hästi kõvasti. Nii kõvasti, et üle koridori teise tuppa oli seda ka kuulda. Tal läks hea 2-4 minutit, et üles*

ärgata ja see kinni panna. Ta ütles, et ei kuulnud seda, aga kõik teised kuulsid ja ärkasid samuti fanfaaride saatel.

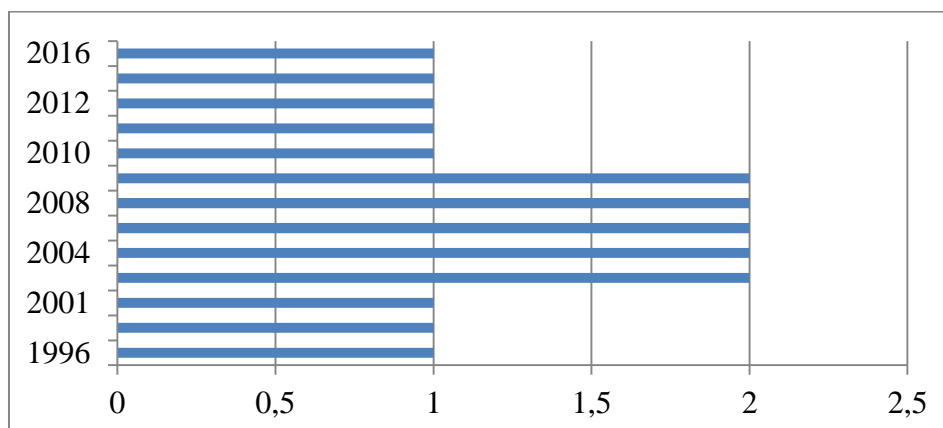
- *Kuskil 8. klassis käisime suvel klassiga Vainupeal ja tegime ühel päeval suvemaja köögis pannkooke. Mu klassivend Martin otsustas, et näitab, kuidas ta pannkooki pannil visata oskab. Valas pannile maailma suurima koguse tainast. Kui üks pool oli küpsenud oli aeg kook teistpidi visata, mida ta ka tegi. Pannkook lendas suure kaarega lae alla, tegi kaks ja pool tiiru õhus ja maandus toore taigna poolega pannile. Kuna aga tainast oli väga palju lendas see igale poole. Kõik inimesed köögis ja muidugi mööbel sai väga korralikult "kaunistatud". Mäletamist mööda oli koristamine üsna pikk ja vaevaline tegevus. Samas oli naeru palju ja seda lugu räägitakse siiani (pea 20 aastat hiljem).*
- *Ma olen Vainupeal viibinud oma noorusajal palju. Viimastel aastatel kahjuks aga mitte. Kuna minu isa on Kadrina Keskkooli õpetaja ja ema vilistlane, siis käisime suviti üks nädal või kasvõi ühel päeval alati seal suvitamas. Niisiis on mällu sööbinud ja siiani jäänud hinge see lapselik põnevus, kui kõndisime mereäärde. Lisaks põnevad vestlused proua Ameriga, kes minu jaoks on ikkagi selle koha hing ja patroon. Võisime lõputult leida erinevaid teemasid, millest kõnelda ja polnud vahet, kas olin 6aastane või 16. Ajas edasi minnes meenub mulle mu klassi väljasõidud põhikooli alguses. Esimesed ekskursioonid ilma vanemateta ja ööbimised. Lisaks erinevad toimkonnad ja nõ kommuuniti elamine, seeläbi nähes oma klassikaaslaste hoopis teise nurga alt ning niiiisi põimides üksteist eluaegsetesse mälestustesse. Kui suvi hakkas kätte jõudma ja õpetaja küsis, kuhu lähme, siis Vainupea oli alati see koht, kuhu taheti minna. See koht jääb ühtpidi meelde, kui suvitus ja puhkekohana, kuid teistpidi ka kohana, kus toimusid esimesed armumised ja vihastamised, suurimad solvumised ja sõpruste proovilepanekud, saunatamised ja õised diskod, lõkkeõhtud... ühesõnaga naer läbi pisarate ja polnud vahet, olid need pisarad magusad või kibedad. Tänu sellele ajale on palju õpitud ja saadud elutarkust ning kui saame klassikaaslastega kokku, siis meenutame neid aegu väikse muigega näol!*
- *Karmeli suvelaagrite ajal, kui kõik suvila toad olid juba hõivatud ja me tüdrukutega kämpingus ööbida ei tahtnud, magasime umbes kaheksakesi teise korruse nõ verandal (väike ruum suurte akendega). Meil oli seal peaagu et magala ja ruumi astumiseks väga polnud. Seal sai räägitud kõige huvitavamad jutud ja igav ei hakanud kunagi. Palju etem kui kämpingus (ja soojem ka).*
- *Korraldasime seal 2009. aastal 1930ndate Eesti stiilis klassipulma, mis oli väga lõbus ning milleks suvila väga häid võimalusi pakkus. Toona oli suvila juba (osaliselt?)*

renoveeritud. Lapsepõlvest mäletan, kuidas teiste õpetajate lastega mere ääres liivalosse ehitasime ning mu isa mind ujuma õpetas, tema julges ka kaugemale ujuda kui ükski teine rannaline. Samuti mäletan, et kuna pood asus kaugel, siis sinna jalutamine nt jäätise ostmiseks oli suurem ettevõtmine. Samuti mäletan, kuidas lähedal asuvas turismitalus talutütrekese magustoitu söömas käisime ning mustikametsas marjul käisime.

- Toredaid ja meeldejäävaid mälestusi on väga palju ning üpris keeruline on valida, mida välja tuua. Ilmselt tähenduslikumad mälestused pärinevad põhikooliajast, mil ise sain korduvalt õpilasena seal viibida. Miskipärast tuli mul meelde 9. klassi kevade „minilaager”, kui klassijuhataja jagas meid toimkondadesse. Ma ei tea, kuidas sattusid sel korral poisid meile süüa tegema. Ju nad väitsid, et nad teavad, kuidas makarone hakklihaga teha. Küll aga polnud nad enne kuulnud, et makaronid tuleb panna keevasse vette ning pistsid need kohe veega keema. Tulemuseks oli üks suur makaronivorm, kuhu hakkliha enam juurde panna kuidagi ei mahtunud. Usun, et poistel on nüüd igaveseks meeles, kuidas makarone hakklihaga teha.
- Loodan, et olen klassijuhatajana suutnud ka oma õpilastele luua positiivseid ja meeldejäävaid mälestusi. Minu esimeses lennus olid väga aktiivsed vanemad, kes meie tegemistes alati hea meelega kaasa löid. Viimases laagris korraldasid meil kaks vanemat Vainupea puhkemajas nii vinge disko (dj-pult, tossumasin, lambid jne), et tuletõrjesireen hakkas niimoodi huilgama, et meil tekkis hirm asjata tuletõrje kohale kutsuda. Õnneks tuli majahoidja meile appi ning disko sai jätkuda südaööni. Mul on hea meel, et minu klassi lapsed on saanud võimaluse käia Vainupeal puhkamas ning nautinud seda täiel rinnal.

6. Millal lõpetasite Kadrina Keskkooli?

Küsimusele vastas 20 vilistlast, kes lõpetasid Kadrina Keskkooli 1996 kuni 2016. (Joonis 3)

Joonis 3. Küsitluses osalenud Kadrina Keskkooli vilistlaste kooli lõpetamise aastad

2.2. Vainupea Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi arvates

2.2.1. Eesmärgid ja uurimismeetodid

Käesoleva küsitluse eesmärgiks oli viia läbi ankeetküsitlus Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilaste mälestuste kogumiseks. Eesmärgist tulenevalt koostas töö autor küsimustiku ning viis selle läbi Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilaste seas.

2.2.2. Küsimustiku koostamine

Uurimistöö autor koostas 2019. aastal Google Drive`is küsimustiku. Küsimusi oli ankeedis kokku 7, millest 3 olid valikvastustega ning 4 avatud vastustega (lisa 2). Ankeedile vastamine toimus internetikeskkonnas Google Drive ning toimus märtsi jooksul. Ankeedi lingid saadeti Kadrina Keskkooli 9.-12. klassivanematele, kes edastasid selle oma klassi õpilastele. Tagasi saadi 38 ankeeti. Ankeetküsitlus oli anonüümne ning sellest saadud tulemusi kasutati ainult uurimistöös. Ankeetide analüüsimine toimus aprillis-mais 2019. aastal ning uurimistulemuste analüüsimisel on kasutatud andmete töötlemiseks arvutiprogramme Word ja Excel.

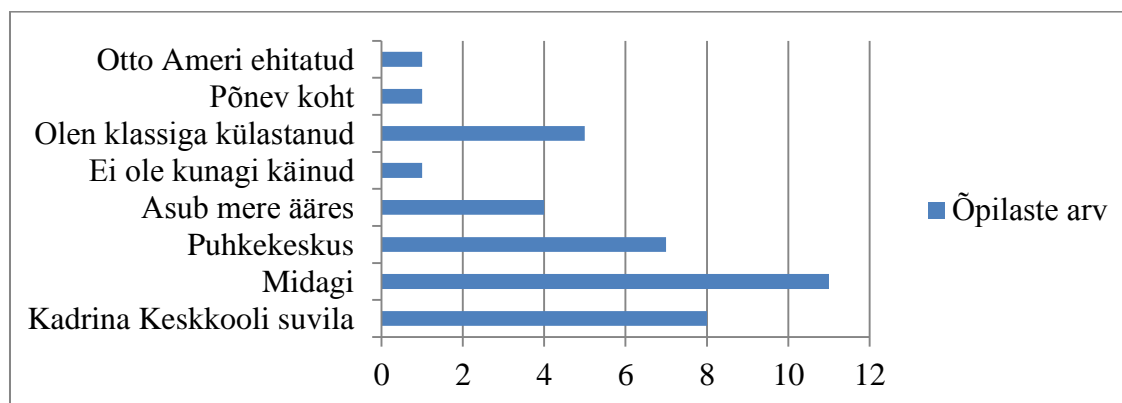
2.2.3. Valimi kirjeldus

Valim koosneb Kadrina Keskkooli 9. kuni 12. klasside õpilastest vanuses 15-19 aastat, keda oli kokku 38.

2.2.4. Uurimistulemused

1. Mida tead Vainupeal asuvast puhkemajast?

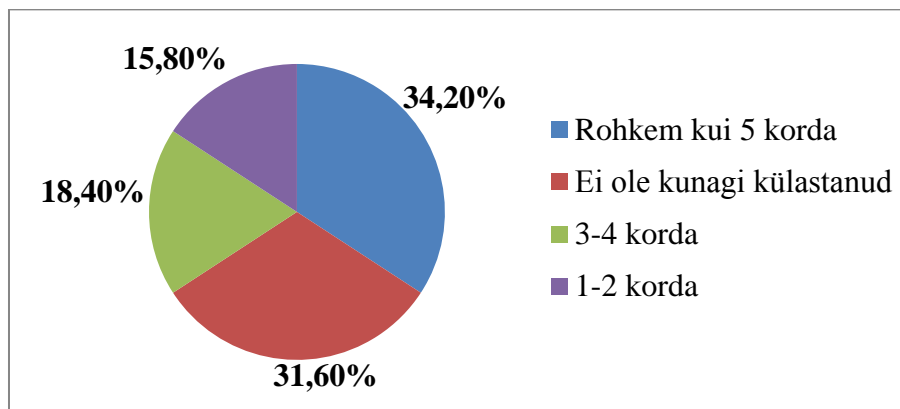
Küsimusele vastas 38 õpilast, kellest 8 väitsid, et on Vainupea suvilast teadlikud, samas kui 11 õpilast ei teadnud Vainupea suvilast midagi. 7 õpilast teadsid, et Vainupea on puhkekeskus ning 5 õpilast olid Vainupead klassiga külastanud. Vastajatest 4 märkis vastuseks, et Vainupea asub mere ääres, kuid märgiti ka, et Vainupea on Otto Ameri ehitatud ning põnev koht. Kunagi ei ole Vainupea suvilas käinud üks õpilane vastanutest. (Joonis 4)

Joonis 4. Mida teavad Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilased Vainupea puhkemajast

2. Kas oled Vainupea puhkemaja külasthanud?

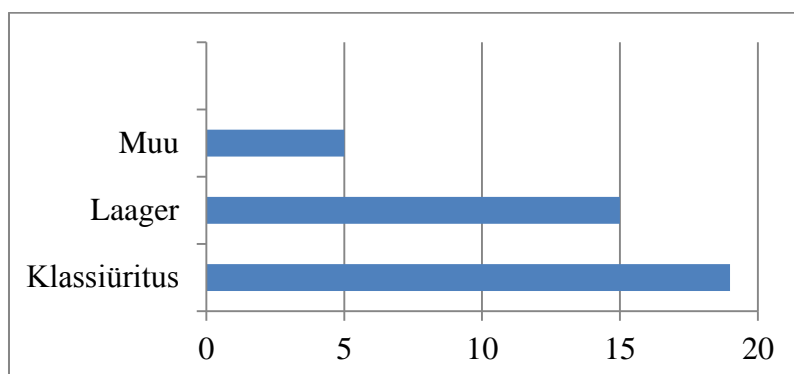
Sellele küsimusele vastas 38 õpilast, kellest 13 olid Vainupeal käinud rohkem kui 5 korda (34,2%), 12 õpilast (31,6%) ei olnud Vainupea suvilat kunagi külasthanud. 7 õpilast olid käinud 3-4 korda (18,4%) ja 6 õpilast 1-2 korda (15,8%). (Joonis 5)

Joonis 5. Vainupea puhkemajas viibimise sagedus

3. Mis põhjusel seal viibisid?

Küsimusele vastas 28 õpilast 38st. Klassiüritusega seoses oli Vainupeal käinud 19 õpilast, 15 oli käinud laageris, ning 5 märkis vastuseks „muu“. (Joonis 6)

Joonis 6. Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilased Vainupeal viibimise põhjustest

4. Kui vastasid muu, siis selgita

Küsimusele „muu“ vastasid need viis õpilast, kes eelnevas küsimuses sellele viitasid. Autor toob välja kõik viis erinevat vastust.

- Ei ole külasthanud
- Sünnipäevad
- Õppekäik bioloogiaga
- Ei ole veel jõudnud minna
- Käisime Siret Pungaga mereäärt uurimas ja puhastamas

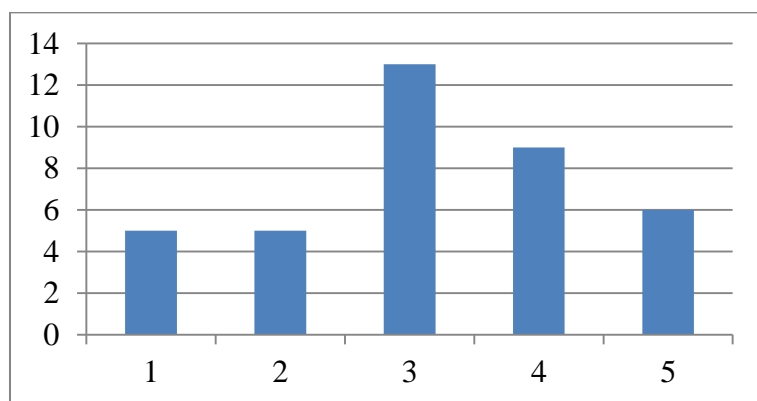
5. Kui oled Vainupea suvilas viibinud, kirjuta mõni tore mälestus sellega seoses

Mälestusi kirjutas 22 õpilast ning autor toob alljärgnevalt välja neist valiku.

- Ükskord laagris otsustasime, et soovime näha päikesetõusu ning ärkasime selleks kell 4. Jõudes mere äärde märkasime aga, et taevas on pilvine ning see jäigi nägemata.
- Majast Wi-fi otsimine.
- Hüppasime ühe voodi seal katki kogemata. Ja keegi sai kuuma vahukommi näkku (ma ei ütle kes). Seal on ilus, meri ja nii.
- Kell 6 öösel tee joomine.
- Öised ujumised ja mõnusad saunaõhtud jäävad pikaks ajaks meelde.
- Kutsusime vaime välja ja üks kukkus voodi pooleks.
- Terve klassiga rannas jutuajamine.
- Ilusad päikeseloojangud.
- Klassi lõpureis oli sinna ja see oli väga väga lõbus.
- Oli plaanis minna vaatama päikesetõusu, aga kahjuks ärkasime ilma asjata u kell 3-4 pilvise ilma jaoks, mis pärast muutus vihmaks.
- Oli vaja minna pimedas, külmas ja paljajalu hambaid pesema, omavahel sai palju nalja, puudusid mugavused, mis tegigi asja põnevamaks.

6. Kui populaarne on sinu arvates tänapäeval teema "Klassiga Vainupeale"?

Vastanuid oli kokku 38. Vastus tuli märkida 5-palli skaalal, milles hinne „1“ tähendas, et teema „Klassiga Vainupeale“ ei ole asjakohane, hinne „2“, et teema pigem ei ole populaarne, hinne „3“ näitab, et õpilased ei ole asjaga kursis, „4“, et Vainupeale minek on pigem populaarne ja hinne „5“, et teema on populaarne. Vastustest selgus, et 6 õpilast (15,8%) arvas, et klassiga Vainupeale minek on populaarne ja 9 (23,7%), et teema on pigem populaarne. 13 õpilast (34,2%) ei osanud küsimusele vastata ehk ei olnud asjaga kursis ning 10 õpilast leidsid, et teema ei ole populaarne (13,2%) ja ei ole üldse populaarne (13,2%). (Joonis 7)

Joonis 7. Teema „Klassiga Vainupeale“ Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilaste arvates

3. Mida teha, et õpilased/klassid Vainupeal rohkem käiks?

Küsimusele vastas 38 õpilast. Autor toob allpool valiku õpilaste vastustest.

- *Teha sellele rohkem reklaami või loosida välja mõnele klassile nõ allahindlust.*
- *Ehitada kiiged, viia kohale jalgpallivärvad.*
- *Sinna lauamänge muretseda ja samuti erinevaid muid asju, võrkpalle. Rohkem seda pakkuda võimalusena.*
- *Kuna peahoone ei ole just kõige uuem, siis võibolla seda uuendada.*
- *Kui oleks ligipääs iga hetk.*
- *Teha see koht kuulsamaks, populaarsemaks.*
- *Õpetajad peaksid rohkem promoma seda, selle idee välja käima.*
- *Luuu klassides rohkem ühtsustunnet, et õpilased tahaksid koos midagi teha.*
- *Kämpingud korda teha ja saun remontida.*
- *Ilmselt ei saagi midagi teha. Inimesed teavad, et võimalus on olemas. Kui tahavad, siis saavad mindud.*
- *Rääkida omavahel toredaid lugusid, näidata pilte ja lihtsalt soovitada üksteisele.*
- *Tutvustada puhkemaja ka noorematele õpilastele.*
- *Rohkem rääkida kui äge Vainupea on, sest ma ei tea midagi sellest täpsemalt.*
- *Korraldada rohkem mingeid ühiseid üritusi seal nagu kunagi tehti.*

Kokkuvõte

Uurimistöös andis autor peamiselt intervjuudest saadud materjalidele toetudes ülevaate Kadrina kooli Vainupea puhkemaja algusaastatest, toimunud muutustest ja korraldatud üritustest. Uurimistöö peaesmärgiks oli koguda Kadrina Keskkooli endistelt ja praegustelt õpetajatelt ning õpilastelt Vainupea suvilaga seotud mälestusi.

Töö koostaja seadis esimeseks ülesandeks viia läbi 8-10 intervjuud Kadrina Keskkooli nii endiste, kui ka praeguste õpetajate ja õpilastega, kellel on mälestusi seoses Vainupea suvilaga Nõukogude ajast. Autor sai tänu intervjuueeritavatele huvitavat materjali uurimistöö koostamiseks.

Teiseks ülesandeks oli koostada küsimustik Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilastele ning Kadrina Keskkooli vilistlastele, kellel õppimisaeg jääb taasiseseisvunud Eesti aega. Kõik, kes küsimustele vastasid, jagasid ka toredaid mälestusi.

Kolmandaks ülesandeks oli analüüsida, kui palju Vainupea puhkekohast teatakse, ning kui palju seda väärtustatakse. Kõikidel, kes tegutsesid Vainupeal nii Nõukogude ajal, kui ka taasiseseisvunud Eesti ajal, olid puhkekohaga seoses samuti väga helged mälestused. Vainupeale taheti minna ning mälestuste põhjal võib väita, et see soov tuli õpilastelt. Täna teema „Klassiga Vainupeale“ väga paljusid ei kõneta. Ilmselt on väga palju rohkem võimalusi, kuhu klassiga minna kui Vainupeale.

Hüpotees, et Vainupea suvila tähtsus õpilaste ajaveetmise kohana on ajas vähenenud, leidis uurimistöö käigus kinnitust. Küsitletud Kadrina Keskkooli 9.-12. klassi õpilastest üks kolmandik ei tea Vainupea suvilast midagi ning pole seal ka käinud. Samuti võib intervjuudest saadud materjali põhjal öelda, et Nõukogude ajal toimus Vainupeal kooli organiseeritud ettevõtmisi oluliselt rohkem, kui seda on praegu. Näiteks pioneeri- ja komsomoli organisatsioonide treening- ja aktiivilaagrid, kuhu ei pääsenudki igäüks, kes soovis. Nüüd korraldavad Vainupeal erinevad asutused oma puhkelaagreid ja Kadrina kooli laagreid seal ei toimu. Autori arvates on oluline, et säiliks mälestused Vainupea kohta, kuid veel olulisem, et Vainupea kui kooli suvila võiks taas noorte seas saada populaarseks kokkusaamise kohaks. Ka tänasel päeval pole tavaline, et ühel koolil on suvila.

Uurimistöö autor arvab, et töö on oluline Kadrina kooli ajaloo jäädvustamise poolest. Töö koostaja õppis uurimistöö tegemise käigus vormistama uurimistööd, koostama ja analüüsima küsimustikku ning läbi viima intervjuusid.

Kasutatud allikad

Intervjuud

Milvi Amer. (5.11.2018). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Kaarel Einpalu. (25.10.2018). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Eisma küla.

Helgi Sihver. (4.01.19). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Madis Viise. (25.11.2018). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Anu Kuslap. (4.01.19). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Arvo Pani. (6.03.19). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Maritza Lillepea. (25.05.19). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Rutt Kuusemäe. (27.05.19). Mälestusi Vainupea suvilast. Khirsten Terese Murumägi. [Helisalvestis]. Kadrina alevik.

Fotod

1, 2 – Milvi Ameri erakogu

3, 4 – Sihver Helgi

Elektroonilised materjalid

Pildikesi koolielust - Kadrina Keskkool 100. (2002). MM Agentuur. [Video].

Video kättesaadav: [www] <https://www.youtube.com/watch?v=ToJT0sm-7mY&feature=youtu.be&t=1831> (28.05.19)

Lisad

Lisa 1. Küsimustik Kadrina Keskkooli vilistlastele

Olen Khirsten Terese Murumägi (12. klass) ja teen uurimistööd teemal " Mälestusi Vainupea suvilast". Palun vastake küsimustikule Vainupea puhkemajast. Selle vastuseid kasutan ainult käesoleva uurimistöö koostamisel. Kui te ei soovi, et ma Teie nime uurimistöös kasutan, siis palun märkige see kindlasti. Vastamine võtab aega mõned minutid.

Täna, et vastate ja aitate sellega jäädvustada kooli ajalugu.

1. Mida mäletate Vainupeal asuvast puhkemajast?

.....

2. Kas ja kui sageli olete Vainupea puhkemaja külastanud? Palun märkige, mitu korda.

- 1-2
- 3-4
- Rohkem kui 5
- Ei ole kunagi külastanud

3. Mis põhjusel seal viibisite?

- Klassiüritus
- Laager
- Muu

4. Kui vastasite "muu", siis selgitage.

.....

5. Kui olete Vainupea suvilas viibinud, kirjutage mõni tore mälestus sellega seoses.

.....

6. Vastaja nimi (soovi korral)

.....

7. Millal lõpetasite Kadrina Keskkooli?

.....

Lisa 2. Küsimustik 9.-12. klassi õpilastele

Olen Khirsten Terese Murumägi (12. klass) ja teen uurimistööd teemal " Mälestusi Vainupea suvilast". Palun vastake küsimustikule Vainupea puhkemajast. Küsimustik on anonüümne ja selle vastuseid kasutan ainult käesoleva uurimistöö koostamisel. Vastamine võtab aega umbes 5 minutit.

Täna, et vastasite!

1. Mida tead Vainupeal asuvast puhkemajast?

.....

2. Kas oled Vainupea puhkemaja külastanud? Märki, mitu korda.

- 1-2
- 3-4
- Rohkem kui 5
- Ei ole kunagi külastanud

3. Mis põhjusel seal viibisid?

- Klassiüritus
- Laager
- Muu

4. Kui vastasid "muu", siis selgita.

.....

5. Kui oled Vainupea suvilas viibinud, kirjuta mõni tore mälestus sellega seoses.

.....

6. Kui populaarne on Sinu arvates tänapäeval teema "Klassiga Vainupeale"?

Skaalal 1-5

- 1 – Ei ole üldse teema
- 2 – teema pigem ei ole populaarne;
- 3 – näitab, et õpilased ei ole asjaga kursis
- 4 – Vainupeale minek on pigem populaarne
- 5 – Igal kevadel/sügisel (hooajal) vähemalt korra, teema on populaarne

7. Mida teha, et õpilased/klassid Vainupeal rohkem käiks?

.....